



KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 30.4.2020 r.
COM(2020) 200 final

Wniosek

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie uruchomienia środków z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej w celu
udzielenia pomocy Portugalii, Hiszpanii, Włochom i Austrii**

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Niniejsza decyzja dotyczy uruchomienia środków z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej (FSUE) zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 2012/2002 („rozporządzenie”) na kwotę 278 993 814 EUR w celu udzielenia pomocy Portugalii, Hiszpanii, Włochom i Austrii w następstwie klęsk żywiołowych, które miały miejsce w tych krajach w 2019 r. Uruchomieniu tych środków towarzyszy projekt budżetu korygującego (PBK) nr 4/2020¹, w którym wnosi się o zapisanie potrzebnych środków w budżecie ogólnym na 2020 r. zarówno w zobowiązaniach, jak i płatnościach.

2.1 Portugalia – huragan Lorenzo na Azorach w październiku 2019 r.

Huragan Lorenzo to atlantycki cyklon tropikalny. Jak dotąd jest to huragan, który dotarł najdalej na wschód i najbliżej Europy. Pod koniec września z fali tropikalnej przekształcił się w huragan kategorii 5. Przemieszczający się w kierunku północno-wschodnim huragan Lorenzo przeszedł przez Azory w dniu 2 października 2019 r., powodując poważne zniszczenia infrastruktury publicznej i prywatnej i zakłócając życie codzienne ludzi oraz funkcjonowanie przedsiębiorstw i instytucji.

- 1) Portugalia wystąpiła z wnioskiem o pomoc finansową z FSUE w dniu 8 listopada 2019 r., czyli w terminie 12 tygodni od odnotowania pierwszych szkód w dniu 2 października 2019 r. Wniosek dotyczy jednego regionu na poziomie NUTS 2 (Região Autónoma dos Açores) i został złożony w oparciu o kryterium „regionalnej klęski żywiołowej” na podstawie art. 2 ust. 3 rozporządzenia.
- 2) W omawianym przypadku chodzi o klęskę żywiołową, która jest objęta zakresem zastosowania funduszu.
- 3) Władze portugalskie oceniają łączną wartość szkód bezpośrednich spowodowanych klęską żywiołową na 328,5 mln EUR. Wniosek złożony został na podstawie kryteriów definiujących „regionalne klęski żywiołowe”, określonych w art. 2 ust. 3 rozporządzenia, w którym „regionalną klęskę żywiołową” definiuje się jako każdą klęskę żywiołową skutkującą, w regionie na poziomie NUTS 2 kwalifikującego się państwa, bezpośrednią szkodą przekraczającą 1,5 % produktu krajowego brutto (PKB) tego regionu. W przypadku regionów najbardziej oddalonych – które obejmują Azory – pułap ten wynosi 1 % regionalnego PKB. Wartość zgłoszonych szkód bezpośrednich wynosi 8,4 % regionalnego PKB (3 927 mln EUR na podstawie danych za 2016 r.) i tym samym przekracza pułap 1 %. Wniosek władz Portugalii kwalifikuje się zatem do objęcia pomocą z FSUE.
- 4) Łączna wartość szkód bezpośrednich stanowi podstawę obliczenia kwoty wkładu finansowego z funduszu. Wkład ten można wykorzystać jedynie do przeprowadzenia niezbędnych działań nadzwyczajnych i działań służących odbudowie zgodnie z definicją zawartą w art. 3 rozporządzenia.
- 5) W swoim wniosku Portugalia zwróciła się o wypłatę zaliczki, o której mowa w art. 4a tego rozporządzenia. W dniu 11 grudnia 2019 r. Komisja wydała decyzję wykonawczą C(2019) 9067 o udzieleniu zaliczki w wysokości 821 270 EUR (10 %

¹ COM(2020) 190 z 30.4.2020.

przewidywanego wkładu finansowego z funduszu), a następnie wypłaciła ją w całości Portugalii.

- 6) W swoim wniosku władze portugalskie opisały charakter i skutki klęski żywiołowej. Od dnia 26 września Regionalna Służba Ochrony Ludności i Straży Pożarnej na Azorach przygotowywała się na nadejście huraganu. Do największych zniszczeń doszło na obszarach szczególnie narażonych na działanie wiatru i fal, głównie w portach. Wystąpiły również zakłócenia w sieciach kanalizacyjnych, energetycznych i komunikacyjnych. Zniszczeniom uległy drogi, lotniska, szkoły i szpitale oraz inne elementy mienia publicznego. W wyniku tego straty poniosły osoby prywatne, przedsiębiorstwa, sektory rybołówstwa i rolnictwa, jak również sektor turystyczny. W wyniku poważnych zniszczeń infrastruktury ochraniającej obszary przybrzeżne ludność jest bardziej narażona na zagrożenia.
- 7) Portugalia oszacowała koszty działań nadzwyczajnych i działań służących odbudowie kwalifikujących się na podstawie art. 3 ust. 2 rozporządzenia na kwotę 279,3 mln EUR i przedstawiła je w podziale na rodzaje operacji. Przeważająca część kosztów kwalifikowalnych (niemal 270 mln EUR) dotyczy kosztów odbudowy infrastruktury transportowej, w szczególności portów.
- 8) Władze portugalskie poinformowały, że obecnie nie dysponują danymi na temat ubezpieczenia kosztów kwalifikowalnych.
- 9) W ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (2014–2020) region dotknięty klęską żywiołową uznaje się za „region słabiej rozwinięty”. Władze portugalskie poinformowały Komisję, że nie zamierzają realokować środków z programów w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na działania związane z odbudową.
- 10) Jeżeli chodzi o wdrożenie przepisów Unii w zakresie zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i zarządzania nim, nie toczy się obecnie żadne postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego. We wniosku Portugalii zwięźle opisano, że za wytyczne dla zarządzania obszarami przybrzeżnymi i określenia interwencji w celu ochrony obszarów przybrzeżnych na Azorach służy zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2002/413/WE ustanawiające ogólne zasady i możliwości w zakresie strategii zintegrowanego zarządzania strefą przybrzeżną w Europie. Trwają prace nad wdrożeniem dyrektywy 2007/60/WE w sprawie oceny ryzyka powodziowego i ryzyka degradacji wybrzeży oraz zarządzania nim.

2.2 Hiszpania – powódzie w regionach Walencji, Murcji, Kastylii-La Manczy i Andaluzji we wrześniu 2019 r.

W dniu 9 września 2019 r. na południowym wschodzie Półwyspu Iberyjskiego wystąpiło rzadkie zjawisko pogodowe zwane DANA (hiszp. Depresión Aislada en Niveles Altos). Zjawisko to, charakteryzujące się gwałtownymi ulewami występującymi pod koniec jesieni w rejonie śródziemnomorskiego wybrzeża Hiszpanii i powodującymi powódzie, osiągnęło największą siłę w dniach 12–16 września i wywołało bardzo poważne skutki w dużych częściach regionów Walencji, Murcji, Kastylii-La Manczy i Andaluzji.

- 1) Hiszpania wystąpiła z wnioskiem o wkład z FSUE w dniu 28 listopada 2019 r., dotrzymując terminu 12 tygodni od odnotowania pierwszych szkód, co miało miejsce w dniu 9 września 2019 r. Wniosek dotyczy czterech regionów Hiszpanii na poziomie NUTS 2 (Wspólnoty Walenckiej, Regionu Murcji, Kastylii-La Manczy i Andaluzji) i został złożony w oparciu o kryterium „regionalnej klęski żywiołowej”

na podstawie art. 2 ust. 3 rozporządzenia. W dniach 18 grudnia 2019 r. i 29 stycznia 2020 r., w odpowiedzi na wniosek Komisji, przedłożono dodatkowe informacje uzupełniające wniosek.

- 2) W omawianym przypadku chodzi o klęskę żywiołową, która jest objęta zakresem zastosowania funduszu.
- 3) Władze hiszpańskie oceniają łączną wartość szkód bezpośrednich spowodowanych tą klęską żywiołową na kwotę 2 269,7 mln EUR. Wniosek złożono na podstawie kryteriów definiujących „regionalne klęski żywiołowe”, określonych w art. 2 ust. 3 rozporządzenia, w którym „regionalną klęskę żywiołową” definiuje się jako każdą klęskę żywiołową skutkującą, w regionie na poziomie NUTS 2 kwalifikującego się państwa, bezpośrednią szkodą przekraczającą 1,5 % PKB tego regionu. Jako że klęska żywiołowa objęła kilka regionów, stosuje się średni PKB ważony poziomem szkód w każdym regionie. W związku z tym szkody zgłoszone przez Hiszpanię stanowią 2,65 % ważonego regionalnego PKB.
- 4) Łączna wartość szkód bezpośrednich stanowi podstawę obliczenia kwoty wkładu finansowego z funduszu. Wkład ten można wykorzystać jedynie do przeprowadzenia niezbędnych działań nadzwyczajnych i działań służących odbudowie zgodnie z definicją zawartą w art. 3 rozporządzenia.
- 5) W swoim wniosku Hiszpania zwróciła się o wypłatę zaliczki, o której mowa w art. 4a tego rozporządzenia. W dniu 13 lutego 2020 r. Komisja wydała decyzję wykonawczą C(2020) 905 o udzieleniu zaliczki w wysokości 5 674 336 EUR (10 % przewidywanego wkładu finansowego z funduszu), a następnie wypłaciła ją w całości Hiszpanii.
- 6) W swoim wniosku władze hiszpańskie opisały charakter i skutki klęski żywiołowej. Ogromna ilość opadów przekroczyła rekordowe wartości z ostatnich 140 lat i wywołała poważne powodzie, które spowodowały śmierć 8 osób. Tysiące ludzi trzeba było ewakuować z ich domostw i umieścić w obiektach zakwaterowania zastępczego. DANA miała poważne konsekwencje dla warunków życia ludności na obszarach objętych tym zjawiskiem i spowodowała znaczne szkody materialne w sektorze prywatnym i publicznym. Drogi, tory kolejowe oraz infrastruktura portów lotniczych uległy zniszczeniu, konieczne więc było zawieszenie usług transportowych. Erozja uszkodziła sieci wodne, infrastrukturę ochronną i środowisko. Erozji uległy również plaże, uszkodzona została infrastruktura przybrzeżna.
- 7) Hiszpania oszacowała koszty działań nadzwyczajnych i działań służących odbudowie kwalifikujących się na podstawie art. 3 ust. 2 rozporządzenia na kwotę 650,6 mln EUR i przedstawiła je w podziale na rodzaje operacji. Największa część (ponad 385 mln EUR) kosztów kwalifikowalnych dotyczy kosztów operacji oczyszczania. Druga co do wielkości część obejmuje koszty naprawy infrastruktury na kwotę 247 mln EUR.
- 8) Na wniosek Hiszpanii w ramach programu Copernicus dostarczono temu państwu obrazy satelitarne w celu wspierania działań mających usunąć zniszczenia.
- 9) Władze hiszpańskie potwierdziły, że koszty kwalifikowalne nie są objęte ubezpieczeniem.
- 10) W ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (2014–2020) Wspólnotę Walencką uznaje się za „region lepiej rozwinięty”, a pozostałe trzy regiony to tzw. regiony w okresie przejściowym. Władze hiszpańskie poinformowały

Komisję, że nie zamierzają realokować środków z programów w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na działania związane z odbudową.

- 11) Jeżeli chodzi o wdrożenie przepisów Unii w zakresie zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i zarządzania nim, władze hiszpańskie poinformowały, że dokonały transpozycji unijnej dyrektywy powodziowej do prawa hiszpańskiego oraz że niedawno zakończyły pierwszy etap obejmujący ocenę ryzyka i opracowanie map ryzyka. Na drugim etapie dokonano przeglądu rezultatów tych działań. Wyniki przeglądu zatwierdziła Państwowa Rada Ochrony Ludności. Nowe plany mają zostać przedstawione w grudniu 2022 r. Ponadto sporządzono plany ochrony ludności uwzględniające ryzyko powodziowe, na szczeblu krajowym i we wspólnotach autonomicznych.

2.3 Włochy – ekstremalne zdarzenia pogodowe, które miały miejsce jesienią 2019 r.

Pod koniec października i w listopadzie 2019 r. seria powiązanych ze sobą ekstremalnych zdarzeń pogodowych nawiedziła większość terytorium Włoch od północy do południa, powodując poważne szkody wskutek powodzi i osuwisk oraz doprowadzając do powodzi w Wenecji.

- 1) Włochy wystąpiły z wnioskiem o wkład finansowy z FSUE w dniu 10 stycznia 2020 r., czyli w terminie 12 tygodni od odnotowania pierwszych szkód w dniu 20 października 2019 r.
- 2) W omawianym przypadku chodzi o klęskę żywiołową, która jest objęta zakresem zastosowania funduszu.
- 3) Wniosek został złożony na podstawie kryteriów definiujących „poważną klęskę żywiołową” określonych w art. 2 ust. 2 rozporządzenia. Władze włoskie szacują łączną wartość szkód bezpośrednich spowodowanych klęską żywiołową na 5 619,878 mln EUR (kwota zaktualizowana). Kwota ta stanowi ponad 157 % proggu uruchomienia środków z FSUE mającego zastosowanie do Włoch (szkody na ponad 3 mld EUR w cenach z 2011 r.). Wniosek władz włoskich kwalifikuje się zatem do objęcia pomocą z FSUE.
- 4) Włochy nie wystąpiły o wypłatę zaliczki.
- 5) We wniosku władze włoskie szczegółowo opisały charakter i skalę zniszczeń spowodowanych ekstremalnymi zdarzeniami pogodowymi. Klęska nawiedziła terytorium Włoch z różną siłą, a jej skutki dla społeczeństwa, gospodarki i środowiska różniły się w zależności od lokalizacji. W sumie zniszczenia odnotowano w 17 regionach, a najbardziej ucierpiały: Wenecja Euganejska, Piemont, Liguria, Sycylia i Emilia-Romania. Niemal jedna trzecia całkowitych szkód (o wartości 1,8 mld EUR) wystąpiła w samej Wenecji Euganejskiej, w szczególności na skutek powodzi w mieście Wenecja. Mniejsze straty poniosły: Abruzja, Basilicata, Kalabria, Kampania, Friuli-Wenecja Julijska, Lacjum, Apulia, Toskania i Autonomiczna Prowincja Bolzano. Regionami, które najmniej ucierpiały na skutek klęski, są: Marche, Dolina Aosty i Autonomiczna Prowincja Trydent.

Klęska żywiołowa spowodowała w szczególności poważne zakłócenia w sieci drogowej na poziomie krajowym, regionalnym, prowincjonalnym i gminnym, do których doprowadziły osuwiska i powalone drzewa, odcinając dostęp do szeregu odizolowanych gmin górskich i przybrzeżnych. W większości regionów wystąpiły zakłócenia biegu wód w sieciach rzecznych, zmiany nachylenia terenu, osuwiska

i powodzie. Działalność szkół i innych usług publicznych została zakłócona. Podmuchy wiatru o sile do 200 km/h spowodowały znaczne straty w lasach (ok. 8,5 mln m³ drewna), co miało poważne konsekwencje dla gospodarki związanej z drewnem i dla turystyki. W szczególności w Wenecji Euganejskiej ucierpiało około 130 terenów chronionych w ramach sieci Natura 2000 na terenie o powierzchni ponad 414 000 ha. Według doniesień prawie we wszystkich regionach doszło do zalania budynków publicznych i prywatnych. Znaczne straty odnotowano w sektorze rolnictwa, w którym bezpośrednim szkodom uległa infrastruktura rolnicza (szklarnie, maszyny). Oczyszczalnie ścieków zostały zablokowane. Przerwane zostały sieci elektroenergetyczne i gazowe.

Powódzie w Wenecji Euganejskiej spowodowały ogromne zniszczenia mienia publicznego i prywatnego oraz szkody dla działalności handlowej i przemysłowej, jak również sektora usług. Szczytowa fala wynosząca ponad 187 cm nad poziomem morza zalała ponad 85 % powierzchni miasta Wenecja. Fale *acqua alta* spowodowały poważne zniszczenia dziedzictwa artystycznego i kulturowego w centrum historycznym Wenecji oraz ogromne szkody na głównych wyspach Laguny Weneckiej, w tym zniszczenia dóbr kultury i znaczne szkody dla przedmiotów z papieru, takich jak książki, manuskrypty i zasoby archiwalne. Zalanie około 75 historycznych kościołów doprowadziło do uszkodzeń konstrukcji oraz zniszczenia wyposażenia i ogromnych zbiorów archiwalnych. Ponadto system transportu wodnego w Wenecji ucierpiał na skutek uszkodzeń dużej liczby obiektów do cumowania, promów i łodzi motorowych. Zniszczeniu uległ również sprzęt elektryczny i elektroniczny.

W Piemoncie klęska żywiołowa objęła swym zasięgiem ponad 800 gmin. W Ligurii wywołała powódzie, procesy osiadania terenu i osuwiska, uszkadzając w szczególności system dróg. Na Sycylii miała poważne konsekwencje dla świadczenia usług i doprowadziła do strat ekonomicznych wynikających z zakłócenia działalności rolnej i wytwórczej. W regionie Emilia-Romania wylanie sieci rzek spowodowało erozję brzegów rzek, zalania i wylania rowów i kanałów, co z kolei doprowadziło do szkód na obszarach mieszkalnych oraz do zniszczeń obiektów przemysłowych oraz obiektów ochrony brzegów i instalacji hydraulicznych. Ulewy spowodowały również znaczne zniszczenia obiektów ochrony wybrzeża oraz niemal całkowite zniszczenie sztucznej wydmy, która chroniła wybrzeże. Na terenach górzystych i górskich doszło do erozji gleby i osuwisk, co miało poważne skutki dla sieci dróg.

- 6) Analiza przeprowadzona przez Komisję wskazuje, że zdarzenia pogodowe w okresie objętym wnioskiem mogą być wydarzeniem jednorazowym z punktu widzenia meteorologicznego i hydrologicznego. Ponadto zasięg geograficzny i rząd wielkości szkód określone przez władze włoskie wydają się wiarygodne.
- 7) Włochy oszacowały koszty działań nadzwyczajnych i działań służących odbudowie kwalifikujących się na podstawie art. 3 ust. 2 rozporządzenia na ponad 1 110,1 mln EUR i przedstawiły je w podziale na rodzaje operacji. Największa część (ponad 479 mln EUR) kosztów kwalifikowalnych dotyczy wydatków na odbudowę infrastruktury prewencyjnej oraz ochronę dziedzictwa kulturowego. Druga co do wielkości część obejmuje koszty odbudowy podstawowej infrastruktury (465 mln EUR).
- 8) Władze włoskie potwierdziły, że koszty kwalifikowalne nie są objęte ubezpieczeniem.

- 9) Z 17 regionów dotkniętych skutkami klęski pięć kwalifikuje się jako „regiony słabiej rozwinięte” w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na lata 2014–2020 (Basilicata, Kalabria, Kampania, Apulia i Sycylia), Abruzja – jako „region w okresie przejściowym”, a pozostałe regiony to „regiony lepiej rozwinięte”. Władze włoskie nie poinformowały Komisji o zamiarze realokacji środków z programu w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na działania związane z odbudową.
- 10) Włochy nie wystąpiły o uruchomienie Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności. Za pośrednictwem wspólnego systemu łączności i informacji w sytuacjach nadzwyczajnych (CECIS) wysłano jednak do Centrum Koordynacji Reagowania Kryzysowego notę informacyjną.
- 11) Jeżeli chodzi o wdrożenie przepisów Unii w zakresie zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i zarządzania nim, nie toczy się obecnie żadne postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego.

2.4 Austria – ekstremalne zdarzenia pogodowe, które miały miejsce w listopadzie 2019 r.

W dniach 11–23 listopada 2019 r. w południowo-zachodniej części Austrii wystąpiły poważne powodzie, w szczególności w Karyntii i Tyrolu Wschodnim. Do zdarzeń tych doszło wskutek tych samych warunków meteorologicznych, które doprowadziły do poważnej klęski we Włoszech. Wskutek ekstremalnej pogody znacznemu zniszczeniu uległa podstawowa infrastruktura publiczna, domy prywatne, przedsiębiorstwa oraz lasy. Wydarzenia te były bardzo podobne do wydarzeń z poprzedniego roku, mimo iż spowodowały mniej szkód.

- 1) Austria wystąpiła z wnioskiem o wkład z FSUE w dniu 29 stycznia 2020 r., dotrzymując terminu 12 tygodni od odnotowania pierwszych szkód, co miało miejsce w dniu 11 listopada 2019 r. W dniu 9 marca 2020 r. Austria przedstawiła z własnej inicjatywy zaktualizowane informacje zawierające nieznacznie wyższe szacunki szkód w regionach dotkniętych klęską.
- 2) W omawianym przypadku chodzi o klęskę żywiołową, która jest objęta zakresem zastosowania funduszu.
- 3) Władze austriackie oceniają łączną wartość szkód bezpośrednich spowodowanych klęską żywiołową na 93,2 mln EUR. Kwota ta jest znacznie poniżej progu dla poważnych klęsk żywiołowych mającego zastosowanie w przypadku Austrii, który w 2020 r. wynosi 2 307,9 mln EUR (tj. 0,6 % dochodu narodowego brutto Austrii). Nie przekracza ona również progu dla tak zwanej regionalnej klęski żywiołowej, tj. 1,5 % regionalnego produktu krajowego brutto ważonego odsetkiem szkód przypadającym na poszczególne regiony. Klęska ta nie kwalifikuje się zatem ani jako „poważna klęska żywiołowa”, ani jako „regionalna klęska żywiołowa” w rozumieniu przepisów rozporządzenia. Ponieważ jednak klęskę żywiołową wywołały te same warunki meteorologiczne, które spowodowały poważną klęskę we Włoszech, władze austriackie złożyły swój wniosek na podstawie przepisu dotyczącego „ościennego kwalifikującego się państwa”, określonego w art. 2 ust. 4 rozporządzenia, na mocy którego z pomocy z FSUE może skorzystać również kwalifikujące się państwo dotknięte tą samą klęską, która kwalifikuje się jako poważna klęska żywiołowa w ościennym kwalifikującym się państwie. Ten warunek jest spełniony.
- 4) Władze austriackie nie wystąpiły o wypłatę zaliczki.
- 5) Władze austriackie przedstawiły szczegółowy opis skutków klęski żywiołowej. Zdecydowanie największe szkody zostały spowodowane w najbardziej wysuniętym na południe kraju związkowym Karyntia, oraz w sąsiedniej prowincji Tyrol Wschodni – oba te regiony to obszary alpejskie graniczące z Włochami. Kraje związkowe Salzburg i Styria odnotowały niewielkie szkody. Silne opady deszczu spowodowały wylanie licznych cieków wodnych, przez co doszło do zniszczeń infrastruktury transportowej i zamknięcia dróg. Kilka mostów uległo poważnym zniszczeniom. Niespotykane opady śniegu i lawiny nasiliły problem i spowodowały szkody w lasach. Przerwane zostały połączenia kolejowe, zalane domy i budynki publiczne, a niektóre miejscowości zostały okresowo odcięte; zakłócone zostały również dostawy energii elektrycznej.
- 6) Austria oszacowała koszty działań nadzwyczajnych i działań służących odbudowie kwalifikujących się na podstawie art. 3 ust. 2 rozporządzenia na kwotę 61,3 mln EUR i przedstawiła je w podziale na rodzaje operacji. Największa część (ponad 40 mln EUR) kosztów kwalifikowalnych dotyczy kosztów usunięcia szkód w sieci transportowej. Środki zapobiegające erozji gleby stanowią około 13 mln EUR.
- 7) Władze austriackie potwierdziły, że koszty kwalifikowalne nie są objęte ubezpieczeniem.
- 8) Regiony dotknięte klęską zaliczają się do „regionów lepiej rozwiniętych” w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na lata 2014–2020. W swoim wniosku władze austriackie poinformowały, że zamierzają wykorzystać środki z austriackiego programu rozwoju obszarów wiejskich finansowanego

z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich na odtworzenie lasów ochronnych.

- 9) Austria nie wystąpiła o uruchomienie Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności.
- 10) Jeżeli chodzi o wdrożenie przepisów Unii w zakresie zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i zarządzania nim, nie toczy się obecnie żadne postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego.

2.5 Wniosek

Z powodów przedstawionych powyżej klęski żywiołowe, o których mowa we wnioskach przedłożonych przez Portugalię, Hiszpanię, Włochy i Austrię, spełniają warunki dotyczące uruchomienia środków z FSUE określone w rozporządzeniu.

3. FINANSOWANIE ZE ŚRODKÓW FSUE PRZYDZIELONYCH NA 2020 R.

Rozporządzenie Rady (UE, EURATOM) nr 1311/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020² (dalej „rozporządzenie w sprawie WRF”), w szczególności jego art. 10, dopuszcza możliwość uruchomienia środków z FSUE w granicach rocznego pułapu wynoszącego 500 000 000 EUR (w cenach z 2011 r.). W pkt 11 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 2 grudnia 2013 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w sprawach budżetowych i należytego zarządzania finansami³ przedstawiono warunki uruchomienia FSUE.

Ponieważ głównym uzasadnieniem utworzenia FSUE była zasada solidarności, Komisja jest zdania, że przedmiotowa pomoc powinna być udzielana progresywnie. Oznacza to, że zgodnie z uprzednio stosowaną praktyką część szkód powyżej progu uruchomienia FSUE w przypadku „poważnej klęski żywiołowej” (tj. 0,6 % DNB lub 3 mld EUR w cenach z 2011 r., w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa) powinna być objęta pomocą o większej intensywności niż szkody poniżej tej wartości progowej. Współczynnik stosowany w przeszłości do ustalania przydziałów środków w związku z poważnymi klęskami wynosi 2,5 % całkowitej wartości szkód bezpośrednich poniżej progu uruchomienia środków z funduszu oraz 6 % w przypadku części szkód powyżej progu. W przypadku regionalnych klęsk żywiołowych oraz klęsk uwzględnionych na podstawie przepisu dotyczącego „państwa ościennego” współczynnik wynosi 2,5 %.

Wkład nie może przekraczać szacowanych łącznych kosztów działań kwalifikowalnych. Metoda obliczania pomocy została określona w sprawozdaniu rocznym na temat FSUE (2002–2003) i zaakceptowana przez Radę i Parlament Europejski.

Na podstawie wniosków złożonych przez Portugalię, Hiszpanię, Włochy i Austrię dokonano obliczeń wkładu finansowego z FSUE w oparciu o szacowaną łączną wartość szkód bezpośrednich. Obliczenia przedstawiają się następująco:

Państwa członkowskie	Kategoria klęski żywiołowej	Łączna wartość szkód bezpośrednich (w mln)	Próg interwencji w przypadku regionalnych klęsk żywiołowych [1,5 % PKB/ 1 % PKB dla regionów	Próg w przypadku poważnych klęsk żywiołowych	2,5 % szkód bezpośrednich w ramach progu (w EUR)	6 % szkód bezpośrednich powyżej progu (w EUR)	Kwota proponowanej pomocy ogółem (w EUR)	Wyplacone zaliczki (w EUR)
----------------------	-----------------------------	---	--	--	---	--	---	-------------------------------

² Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 884.

³ Dz.U. C 373 z 20.12.2013, s. 1.

		EUR)	najbardziej oddalonych]	(w mln EUR)				
			(w mln EUR)					
PORTUGALIA	Regionalna (art. 2 ust. 3)	328,508	39,271	-	8 212 697	-	8 212 697	821 270
HISZPANIA	Regionalna (art. 2 ust. 3)	2 269,734	1 287,076	-	56 743 358	-	56 743 358	5 674 336
WŁOCHY	Poważna (art. 2 ust. 2)	5 619,878	-	3 585,278	89 631 943	122 076 039	211 707 982	-
AUSTRIA	Państwo ościenne (art. 2 ust. 4)	93,191	-	-	2 329 777	-	2 329 777	-
OGÓŁEM							278 993 814	

Zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie WRF łączna kwota dostępna do uruchomienia z FSUE na początku 2020 r. wynosiła 1 150 524 045 EUR i obejmowała sumę przydziału na 2020 r. w wysokości 597 546 284 EUR oraz pozostałej części przydziału na 2019 r. w wysokości 552 977 761 EUR, której nie wykorzystano i którą przeniesiono na 2020 r.

Kwota, która może zostać uruchomiona na obecnym etapie w 2020 r., wynosi 1 001 137 474 EUR. Odpowiada to całkowitej kwocie dostępnej na uruchomienie FSUE na początku 2020 r. (1 150 524 045 EUR) pomniejszonej o zatrzymaną kwotę 149 386 571 EUR w związku z obowiązkiem odłożenia 25 % rocznego przydziału środków na 2020 r. do dnia 1 października 2020 r., zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie WRF.

Zestawienie dotyczące finansowania z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej (FSUE)	Kwota w EUR
Przydział na 2019 r. przeniesiony na 2020 r.	552 977 761
Przydział na 2020 r.	597 546 284

Środki dostępne ogółem na początku 2020 r.	1 150 524 045
Pomniejszone o zatrzymane 25 % przydziału na 2020 r.	-149 386 571

Maksymalna kwota obecnie dostępna (przydziały na 2019 r.+2020 r.)	1 001 137 474
Kwota proponowanej pomocy ogółem, która ma zostać uruchomiona dla Portugalii, Hiszpanii, Włoch i Austrii	- 278 993 814

Pozostałe dostępne środki do dnia 1 października 2020 r.	722 143 660

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie uruchomienia środków z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej w celu udzielenia pomocy Portugalii, Hiszpanii, Włochom i Austrii

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 2012/2002 z dnia 11 listopada 2002 r. ustanawiające Fundusz Solidarności Unii Europejskiej⁴, w szczególności jego art. 4 ust. 3,

uwzględniając Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 2 grudnia 2013 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w sprawach budżetowych i należytego zarządzania finansami⁵, w szczególności jego pkt 11,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Fundusz Solidarności Unii Europejskiej („fundusz”) ma na celu umożliwienie szybkiej, skutecznej i elastycznej reakcji Unii w sytuacjach nadzwyczajnych w celu okazania solidarności z ludnością zamieszkującą regiony dotknięte klęskami żywiołowymi.
- (2) Zgodnie z art. 10 rozporządzenia Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 środki Funduszu nie mogą przekroczyć maksymalnej rocznej kwoty 500 000 000 EUR (w cenach z 2011 r.)⁶.
- (3) W dniu 8 listopada 2019 r. Portugalia złożyła wniosek o uruchomienie funduszu w związku z ekstremalnymi zdarzeniami pogodowymi na Azorach.
- (4) W dniu 28 listopada 2019 r. Hiszpania złożyła wniosek o uruchomienie funduszu w związku z ekstremalnymi opadami deszczu, które spowodowały powódzie w regionach Walencji, Murcji, Kastylii-La Manczy i Andaluzji.
- (5) W dniu 10 stycznia 2020 r. Włochy złożyły wniosek o uruchomienie środków z funduszu w związku z ekstremalnymi zdarzeniami pogodowymi, które wystąpiły w 17 regionach jesienią 2019 r.
- (6) W dniu 29 stycznia 2020 r. Austria złożyła wniosek o uruchomienie funduszu w związku z ekstremalnymi zdarzeniami pogodowymi w listopadzie 2019 r.
- (7) Wnioski złożone przez Portugalię, Hiszpanię, Włochy i Austrię spełniają warunki przyznania wkładu finansowego z funduszu, ustanowione w art. 4 rozporządzenia (WE) nr 2012/2002.

⁴ Dz.U. L 311 z 14.11.2002, s. 3.

⁵ Dz.U. C 373 z 20.12.2013, s. 1.

⁶ Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 884).

- (8) W związku z tym należy uruchomić fundusz, aby zapewnić wkład finansowy dla Portugalii, Hiszpanii, Włoch i Austrii.
- (9) W celu ograniczenia do minimum czasu potrzebnego do uruchomienia funduszu niniejszą decyzję należy stosować od dnia jej przyjęcia,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

W ramach budżetu ogólnego Unii na rok budżetowy 2020 uruchamia się środki z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej, w formie środków na zobowiązania i środków na płatności w następujących kwotach:

- a) 8 212 697 EUR dla Portugalii;
- b) 56 743 358 EUR dla Hiszpanii;
- c) 211 707 982 EUR dla Włoch;
- d) 2 329 777 EUR dla Austrii.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Stosuje się ją od dnia ... [data przyjęcia]**.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

** Datę wprowadza Parlament przed opublikowaniem w Dz.U.